

Dự luật an ninh quốc gia Hong Kong là gì và vì sao lại gây tranh cãi lớn?

14:20 29/05/2020

Hàng loạt người dân Hong Kong đã xuống đường biểu tình từ khi dự luật an ninh mới được đề xuất trong phiên họp Quốc hội Trung Quốc. Dự luật này có những

Cờ

Hong Kong và cờ Trung Quốc (Ảnh: Shutterstock)

1. Luật an ninh quốc gia Hong Kong là gì?

Dự luật an ninh Hong Kong sẽ nhắm vào việc trừng phạt các hoạt động ly khai, lật đổ chính quyền trung ương, các hoạt động khủng bố và can thiệp của nước ngoài. Dự luật này thậm chí sẽ có quyền phát lờ cơ quan lập pháp của Hong Kong, theo CNBC.

Dưới đây là tóm tắt 7 điều trong dự thảo về luật an ninh quốc gia Hong Kong, theo thông tin từ Tân Hoa Xã.

Điều 1: Trung Quốc sẽ trung thành với các nguyên tắc "một quốc gia, hai chế độ", "người Hong Kong cai trị Hong Kong", đảm bảo Hong Kong được hưởng mức độ tự trị cao.

Điều 2: Trung Quốc kiên quyết phản đối sự can thiệp của các quốc gia khác hoặc thế lực bên ngoài vào Hong Kong dưới bất kì hình thức nào.

Điều 3: Theo Hiến pháp, Hong Kong có trách nhiệm bảo vệ chủ quyền quốc gia, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ. Hong Kong phải ngăn chặn, trừng phạt các hành vi gây nguy hiểm cho an ninh quốc gia.

Điều 4: Hong Kong phải thiết lập và cải thiện các thể chế và cơ chế thực thi để bảo vệ an ninh quốc gia. Khi cần thiết, các cơ quan an ninh quốc gia của Trung Quốc sẽ thành lập cơ sở tại Hong Kong.

Điều 5: Đặc khu trưởng Hong Kong phải thường xuyên báo cáo với Chính phủ Trung Quốc về vấn đề bảo vệ an ninh quốc gia.

Điều 6: Ủy quyền cho Ủy ban Thường vụ Quốc hội Trung Quốc xây dựng và cải thiện các luật và cơ chế thực thi để Hong Kong bảo vệ an ninh quốc gia.

Điều 7: Quyết định này sẽ có hiệu lực từ ngày công bố.

2. Vì sao dự luật này gây tranh cãi nhiều đến vậy?

Nhờ vào nguyên tắc "một quốc gia, hai chế độ", Hong Kong được hưởng các đặc quyền mà người dân ở Trung Quốc đại lục không có được, ví dụ như tự do báo chí và quyền được biểu tình, theo tờ The Guardian.

Những người phản đối lo ngại dự luật an ninh sẽ được sử dụng để trừng phạt bất kỳ ai phản đối chính phủ trung ương Trung Quốc hoặc chính quyền Hong Kong do Bắc Kinh hậu thuẫn, tức là nguyên tắc "một quốc gia, hai chế độ" không còn được đảm bảo.

Một số người Hong Kong đặc biệt lo lắng rằng dự luật an ninh mới sẽ áp dụng đối với cả những người tham gia biểu tình trong năm qua. Trong một số trường hợp, đám đông biểu tình đã đốt cờ Trung Quốc. Chính phủ Trung Quốc thường xuyên gọi người biểu tình là "những kẻ khủng bố".

Ngoài ra, quyền được miễn trừ khỏi thuế quan trừng phạt của Hong Kong có thể bị Mỹ tước bỏ nếu dự luật này được thông qua, gây ảnh hưởng nghiêm trọng

đến hoạt động xuất khẩu của Hong Kong.

3. Vì sao Hong Kong cần luật an ninh quốc gia?

Theo Điều 23 của Luật Cơ bản (vốn được coi là "hiến pháp" của Hong Kong), chính quyền Hong Kong phải ban hành luật an ninh quốc gia của riêng mình, ngăn cấm các hành động "phản quốc, ly khai, dụ dỗ, lật đổ chính phủ Trung Quốc hoặc đánh cắp bí mật nhà nước... và cấm các tổ chức chính trị hoặc các cơ quan của Hong Kong thiết lập mối quan hệ với tổ chức hoặc cơ quan nước ngoài".

4. Vì sao đến giờ Hong Kong vẫn chưa có luật an ninh quốc gia?

Năm 2003, chính phủ Hong Kong đã buộc phải tạm hoãn dự luật an ninh quốc gia sau khi khoảng nửa triệu người đã đổ xuống đường để phản đối, theo tờ South China Morning Post (SCMP). Người dân Hong Kong cảnh báo rằng dự luật này sẽ hạn chế quyền lợi và sự tự do của họ.

Chính quyền Hong Kong đã né tránh việc đề xuất dự luật an ninh quốc gia. Nhưng sau cuộc biểu tình Chiếm lĩnh Trung Hoàn năm 2014, các chính trị gia thân Trung Quốc đã kêu gọi chính quyền thành phố cân nhắc việc xem xét khôi phục dự luật theo Điều 23 Luật Cơ bản.

Kể từ khi trở thành trưởng đặc khu Hong Kong, bà Carrie Lam đã nhiều lần nói rằng Điều 23 Luật Cơ bản chỉ có thể được ban hành vào thời điểm và bầu không khí chính trị thích hợp.

Áp lực đòi hỏi phải ban hành luật an ninh quốc gia đã gia tăng kể từ khi các vụ biểu tình về đề xuất thay đổi luật dẫn độ tội phạm bùng phát tại Hong Kong từ tháng 6 năm ngoái. Sau đó, sự giận dữ của công chúng đã leo thang thành phong trào chống chính quyền.

5. Điều gì sẽ xảy ra tiếp theo?

Ngày 28/5, Quốc hội Trung Quốc đã phê chuẩn nghị quyết cho phép Ủy ban Thường vụ Quốc hội soạn thảo luật an ninh quốc gia áp dụng cho Đặc khu hành chính Hong Kong.

Ủy ban Thường vụ Trung Quốc dự kiến sẽ tổ chức phiên họp tiếp theo sớm nhất là vào tháng 6, và có thể kéo dài đến một tuần. Một bản dự thảo luật sẽ được trình bày tại phần đầu phiên họp. Bản dự thảo này có thể được phê duyệt và ban hành tại Hong Kong trước tháng 9 năm nay.

Theo Kinh tế & Tiêu dùng

